

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба рисолаи илмӣ Усмонзода Зариф Чумъа дар мавзуи «Ҳамкории коллеҷ ва муассисаҳои фарҳанг – шартӣ мукамалгардонии ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯён», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ)

Усмонов Зариф Чумъа соли 2003 факултети филологияи Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент аз рӯи ихтисоси омӯзгори забонҳои англисӣ ва русӣ хатм кардааст. Баъди хатми донишқада дар Коллеҷи технологӣ ва инноватсионӣ дар шаҳри Панҷакент дар вазифаҳои омӯзгор, ҷонишини директор оид ба корҳои таълим, и.в директори коллеҷ фаъолият намуда, айни замон дар вазифаи мудири шуъбаи Коллеҷи технологӣ ва инноватсионӣ дар шаҳри Панҷакент мебошад ва ҳамзамон, аз фанни “Этика ва эстетика” дарс медиҳад.

Мавзуи интихоб намудани уновҷу дар он ифода меёбад, ки таваҷҷуҳи махсуси муҳиконро ба яке аз масъалаҳои муҳим барои илми педагогикаи, аз он ҷумла педагогикаи фаъолияти иҷтимоӣ-фарҳангӣ ва ҳамзамон таҷрибаи кори муассисаҳои тахсилотиву фарҳанги ҷумҳурӣ дар тарбияи эстетикӣ ҷалб кардааст. Далели асосӣ барои асоснок намудани мавзуи интихобшудаи муҳаққ, ин мавҷуд будани маводи назариявӣ ва амалӣ оид ба мавзуи таҳқиқотӣ мебошад.

Пеш аз аз ҳама ҳадафи асосии рисолаи диссертатсионӣ аз он иборат аст, ки тавассути ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯёни коллеҷҳои самти фаъолиятшон техникӣ, муаллиф ҷиҳати ҳалли масъалаҳои тақмили фаҳмиши зебоипарастӣ ва ҷалб намудани донишҷӯён ба фаъолияти эстетикӣ, муносибати онҳо ба донишандӯзӣ, арзишҳои фарҳангӣ, фаъолияти техникӣ куллан дигар карда шавад. Фазаи мафкуравӣ ва ҳаёти иҷтимоии онҳо тавассути таъсиррасонии педагогӣ ба равандҳои тарбияи эстетикӣ, муносибат ба муҳити зебоӣ дигаргун сохта шавад.

Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба масъалаи ташаккули фарҳанги зебоипарастии насли наврас ва ҷамоаҳои соҳибистиқомати онҳо дар иҷрои вазифаҳои тарбияи эстетикӣ аҳамияти махсус дода, қайд мекунад, ки шахси комили дорои таваҷҷули сатҳи баланд ва аз ҷиҳати маърифати эстетикӣ ташаккулёфта ба воя расонида шавад. Вобаста ба ин, ҳамкорӣ мутақобилаи мактаб, ҷамоа, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва муассисаҳои фарҳанг бояд таъмин карда шавад.

Дар диссертатсия чанбаи педагогии ҳамкории коллеч ва муассисаҳои фарҳанг дар ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯён, барномаи педагогии ташаккули фарҳанги эстетикӣ онҳо, шароитҳо ва механизмҳои фаъолияти тарбиявӣ-эстетикӣ асоснок карда шуда, зикр мегардад, ки дар фаъолияти амалӣ, чи тавре, таҳқиқот нишон медиҳад, номувофиқатҳои байни имкониятҳои ҳамохангсозии ниҳодҳои ҷомеа ва аз тарафи онҳо самаранок истифода набурдани неруи арзишҳои эстетикӣ ба назар мерасад, ки ин мушкилот боиси интиҳоби предмети таҳқиқот гардидааст.

Бинобар ин, предмети таҳқиқотро маҳз ҳамгироии ду ниҳоди муҳими тарбияи эстетикӣ – коллеч ва муассисаҳои фарҳанг ташкил додааст.

Унвочӯ ҷиҳати ҳаматарафа ошноӣ пайдо намудан ба паҳлӯҳои мухталифи проблемаи таҳқиқоти илмӣ адабиёти зиёди илмӣ-педагогӣ, фалсафӣ, сотсиологӣ, назария, ташкил ва методикаи фаъолияти иҷтимоӣ-фарҳангиро омӯхта, таҳлил намуда, хулосаҳои илмӣ баровардааст.

Вазифаҳои ба миён гузошташуда дар заминаи таҳқиқоти педагогӣ иҷро карда шуда, тавассути таҳияи барномаи педагогии ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯён дар раванди ҳамкории коллеч ва муассисаҳои фарҳанг мавриди баррасӣ ва таҳлил қарор дода шудааст.

Диссертант зимни навиштани қор аз методҳои илмӣ иҷтимоӣётшиносӣ ва педагогӣ, воқеияти илмӣ, таҳлил ва баррасии вазъи таҷрибаи амалии қори коллеч ва муассисаҳои фарҳанг дар ташаккули фарҳанги зебоипарастӣ васеъ истифода бурдааст. Дар баробари ин, асоси таҳқиқоти мазкурро озмоиши таҷрибавӣ ташкил медиҳад, ки барои муайян намудани вазъи қорҳои тарбиявӣ-эстетикӣ дар шаҳрҳои аз ҷиҳати аҳоли камшумор ва аҳамияти онҳо дар ҳаёти иҷтимоӣ-фарҳангӣ кумак расонидааст.

Диссертатсия аз се боб, шаш параграф иборат буда, дар он муфасссал масъалаҳои ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯёни коллечҳои самти фаъолиятҳои техникӣ ва муассисаҳои фарҳанг таҳлил ва баррасӣ гардидааст.

Саҳми унвочӯ дар таҳқиқот аз он иборат аст, ки ӯ масъалаи ҳамкории муассисаҳои таълимӣ ва фарҳангро дар ташаккули фарҳанги зебоипарастии донишҷӯён, дар мисоли коллечҳои техникӣ бори аввал мавриди омӯзиш қарор дода, кӯшиш намудааст оид ба ин мавзӯ роҳҳои такмили фаъолияти тарбиявиро баррасӣ ва барои кормандони ин соҳаҳо таклифҳои мушаххаси илмӣ-методӣ пешниҳод намояд.

Натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳои унвончӯ дар мақолаҳои илмӣ интишорнамудаи ӯ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣ, маҷаллаҳои соҳавии ҷумҳуриявӣ, конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ баён ёфта, нашр гардидаанд. Дар ҳаммуаллифӣ як монография низ ҷоп шудааст.

Дар давоми омода намудани диссертатсия Усмонзода Зариф Ҷумъа ҷиддият, қобилияти қордонӣ, серғайратӣ, ташкилотчигӣ, масъулиятнокӣ

ва мустақилияти баланд нишон дода, масъалаҳои ҳалношудаи тарбиявӣ-эстетикӣ донишҷӯёро дар коллеч ва муассисаҳои фарҳанг ҳаллу фасл намудааст.

Дар умум, Усмонзода З.Ҷ. ҳамчун олими аз ӯҳдаи ҳалли вазифаҳои мубрами тарбиявӣ-эстетикӣ мебаромада арзёбӣ намудан мумкин аст.

Рисолаи Усмонзода З.Ҷ. ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, барои дифоъ ба Шурои диссертационии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон тавсия карда мешавад.

Муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) сазовор мебошад.

Роҳбари илмӣ, доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи фанҳои ҷомеашиносӣ
ва гуманитарии Консерваторияи миллии
Тоҷикистон ба номи Талабхӯча Сатторов

Латифзода Диловар
Назришох

05.01.2026

Имзои Д.Н.Латифзодаро

тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси Консерваторияи миллии
Тоҷикистон ба номи Талабхӯча Сатторов

Иброҳимзода
Юсуф Абдурахим